

Het is moeilijk om in de Nieuwesluis een spoor terug te vinden van hoe het geweest is. Veel is er geweest, veel is er verdwenen. Van de zo zeer geroemde sfeer en het karakter is bijna niets meer te merken. Naar het "andere" Zwartsluis verhuizen deed men bijna niet, ondanks de vaak slechte toestand van de huizen. De Nieuwesluis had iets wat niet onder woorden te brengen valt. In het eertijds uitgebrachte "Sluziger ABC" staat onder de letter N: de Nieuwesluis, om zijn oudheid beroemd. De oude vesting Swartsluys kreeg door de almaar drukker wordende scheepvaart door het Meppelerdiep ooit een uitbreiding oostwaarts en zo ontstond er ter onderscheiding van het oude gedeelte de naam "Nieuwesluis". Dit gebied ten oosten van het Meppelerdiep viel onder het Schoutambt van Hasselt. In de kerk in de Schans hadden de bewoners van de Nieuwesluis niets te vertellen.

Tot aan het eind van de 19e eeuw gingen de schepen van en naar Drenthe voornamelijk door de Staphorstersluis. In 1870 werd onder het bevel van Koning Willem III begonnen met de aanleg van de Grote Kolksluis. Toen die eenmaal gereed was ging men al gauw gebruik maken van de nieuwe route en met de nering in de Nieuwesluis ging het langzaam bergafwaarts.

Het was een doorgaande straat met een sobere verharde weg naar Meppel en later ook naar Staphorst. Door de bouw van een keersluisbrug, einde jaren 1950, tussen Meppelerdiep en Zwartewater werd de Nieuwesluis een schiereiland. Het eerste gedeelte, tot de bebouwing aan weerszijden, heette Meppelerdiepkade, het achterste stuk Nieuwesluis werd Sluisstraat genoemd. Het eind werd ook wel de "Achterhoek" genoemd. De handel werd vaak gedreven in één van de vele cafés die er waren.

De uitbaters hadden veelal ook nog andere bezigheden, zoals commissienair in turf, bakker slager, blokkenmaker of sluiswachter. Nostalgisch wordt vaak teruggedacht aan de vele soms zeer kleine winkeltjes. Nu zeggen we: "Hoe was het mogelijk dat er nog wat te verdienen

viel!". Maar het was ook een ondersteuning of een wanhoopspoging van "kleine" mensen in de strijd om het bestaan. Al gauw ging men koffie, thee of tabak verkopen. Soms werd een pakje tabak met een scherp broodmes nog midden-door gesneden, omdat voor een heel pakje geen geld was. De bakkers en slaggers hadden natuurlijk ook hun klanten in de rest van Zwartsluis, want ze waren flexibel genoeg om hun waren uit te venten. Maar evenzo kwamen de bakkers en slaggers uit de rest van Zwartsluis naar de Nieuwesluis met hun waren. En dan spreken we nog niet eens over de vele schalleraars die uit de omgeving kwamen om toch maar een paar stuivers te verdienen. In deze zgn. Achterhoek was een voetveer over het Meppelerdiep. De exploitant had een bordje aan een muur op de wal met daarop de tekst: - Ik woon hier aan de weg. - Wat zou ik beter wensen. - De zegen komt van God. - De gunst van goede mensen. - Hier zet men over.

Bijna aan het eind van de Nieuwesluis was de vrij grote scheepswerf van K. Appelo gevestigd, die naast reparatie ook nieuwe schepen bouwde. Op deze werf is ook rond 1918 de "Oosterschelde" gebouwd. In de tachtiger jaren werd dit schip, na een roerige en avontuurlijke periode met steun van velen gerestaureerd en het is nu een sieraad voor de Nederlandse zeilvloot. De "Oosterschelde" vertrok midden 1996 voor een charterreis rond de wereld. Door twee tragische ongelukken kwam er een eind aan deze werf.

In de zestiger jaren is er een grote sanering op gang gekomen die weinig heeft overgelaten van de oorspronkelijke Nieuwesluis. Tientallen huizen werden gesloopt en er werd een nieuwe woonwijk gebouwd. Deze sanering, die met subsidie van het Rijk verwezenlijkt kon worden, gaf ruimte voor meer dan 200 woningen. Deze woonwijk werd kortgeleden weer gerenoveerd en ziet er nu na voltooiing modern en fris uit.

Het is niet mogelijk om overal een huisnummer of mogelijke aanduiding van situering te geven. Wij volstaan dan met het noemen van het soort winkel en de naam van de eigenaar.

Nieuwesluis, vanaf Hasselterdijk rechts:

2	Zeilmakerij	Gebr. ter Steeg
2	Eigenaar Kalkbranderijen	V.d. Goot
2	Eigenaar Kalkbranderijen	Doeksen
2	Burgemeesterswoning	D. de Koning
	Manufacturen	Ottink
6	Schildersbedrijf	W. Wessemius
6	Schildersbedrijf	A. Wessemius, vh. W. Wessemius
	Winkel in diversen	Crebas
8	Bank	BOAZ Bank
8	Bank	Zwartsluizer Bank, vh. BOAZ Bank
8	Bank	Nutssp'b. Kampen, vh. Zw' bank
8	Bank	Bondsspaarbank
8	Bureau Thuiszorg	
	Beurtschipper Meppel/Kampen	R. Moes
	Groentenhandel	H. Schoonewelle
	Makelaar in turf	Van Eijken
	Levensmiddelen, galanterieën en ijskelder	H. Slagter
	Levensmiddelen en dranken	G. v.d. Berg
	Naaischool	Mevr. E. Kroeze
14	Smederij	P. van Veen
14	Smederij	H. Smit
14	Smederij	J. Smit, vh. H. Smit
14	Loodgietersbedrijf	V.d. Kolk
18	Kapper	J. Sjollema
20	Bakkerij	Joh. Leeuw
20	Schildersbedrijf	J. Schuuring
20	Schoenmakerij	Boon
	Metalen	W. Regeling

Nieuwesluis, zijsteeg rechts:

Afgescheiden kerk van 1847 (*Kruisgemeente*)
 Vee- en hooisluur
 School Afgescheidenen
 Timmerwerkplaats
 Schilderswerkplaats

A. Zeilemaker

Nieuwesluis, vervolg:

Levensmiddelen
 Bakkerij
 Bakkerij (*ook muzikleraar*)
 Bakkerij
 Zeilmakerij en taanderij
 Boerderij, melk- en kaashandel
 Bakkerij
 Schoenmakerij
 Schoenmakerij
 Schoenmakerij
 Schoenmakerij

Mevr. C. Elbers
 Kroneman
 R. van Daltsen, vh. Kroneman
 H. Tukker, vh. R. van Daltsen
 A. Zeilemaker
 Wed. Zeilemaker
 B. v.d. Veen
 Vredenburg
 Faner, vh. Vredenburg
 H. Ridderinkhog, vh. Faner
 G. Mouwe, vh. Ridderinkhof

Slagerij
Slagerij
Textielwinkel
Kleermakerij
Kleermakerij
Visser
32 Slagerij

J. Driesen
D. Bruintjes, vh. J. Driesen
Moeken
Bos
Zefat
A. Lassche
J. Lowijs

Nieuwesluis, zijsteeg rechts:

Schoenmakerij
Antiekhandel

H. van Veen
J. Pater

Nieuwesluis, vervolg:

Levensmiddelen "Albino"
36 Petroleum
Schoenmakerij
38 Groente en Fruit
Klompverkoop
40 Levensmiddelen
42 Levensmiddelen
Turfhandel

V.d. Velde
O. Dijkstra
Appelo
Feenstra
De Vriese
K. v.d. Berg
H. de Jonge
J. van Veen

Nieuwesluis, zijsteeg rechts:

Visser
38 Boerderij
38 Boerderij
40 Groentenhandel

S. Jongman
J. Veuger
W. Veuger, vh. J. Veuger
J. Fernhout

Nieuwesluis, vervolg:

44 Timmerman
44 Timmerman
44 Textiel en Bedrijfskleding; groothandel
50 Bakkerij
50 Bakkerij
50 Bakkerij
50 Stoffenwinkel
50 Videotheek
Fietsverkoop
Timmerman
60 Slagerij
60 Slagerij
62 Kachels en landbouwgereedschappen
62 Kachels en landbouwgereedschappen
66 Koffie en Tabak
66 Koffie en Tabak
68 Schildersbedrijf
68 Schildersbedrijf
Café

H. Mortier
L. Mortier, vh. H. Mortier
Fa. Booy
A. Strating
J. Strating, vh. A. Strating
M. Strating, vh. J. Strating
Mevr. M. Kip
Zomerdijk
H. Smit
H. Slot
J. Bosch
Chr. Bosch, vh. J. Bosch
J.B. Smit
C. Smit, vh. J.B. Smit
Wed. H. Appelo
Mevr. F. Appelo
J. Bosma
J. Schuur, vh. J. Bosma
Wed. Smit

Schippersschoolstraat (zijstraat Nieuwesluis):

Schippersschool
Brandspuithuisje
Levensmiddelen
Afslager voor vis, lantaarnopsteker en gemeentebode

J. van Smirren
V.d. Wetering

Nieuwesluis, vervolg:

Kleermaker
Veehouder en veehandelaar
Transportbedrijf
Mattenmakerij
Timmerman en tollendraaier
Mattenmakerij
Boerderij
Boerderij

G. Breman
H. Vos
H. v.d. Velde
J. Jonkman
Bonsink
Br. T/ B. Jonkman, vh J. Jonkman
W. v.d. Berg
W. v.d. Berg jr., vh W. v.d. Berg sr

Nieuwesluis, vanaf Hasselterdijk links:

1 Timmerman
5 Levensmiddelen en kruiden
5 Kantoor Scheepsbouw
5 Advocatenkantoor
Schilder
Smederij
Scheepsbouw, smederij en constructiewerkplaats
Kleermakerij
Botenmakerij
Houtbewerking en houtsnijwerk; speculaasplanken
Hoefsmit
Hoefsmit
Kleden en dekens
Scheepswerf
Scheepswerf
Slachthuis
Smederij
Brandstoffenhandel
Groente
Levensmiddelen en Tabak
Levensmiddelen
Petroleumverkoop en opslag
Petroleumverkoop en opslag
Beurtvaart Meppel-Zaandam
Levensmiddelen
Schildersbedrijf
Aannemersbedrijf
Aannemersbedrijf
70 Aannemersbedrijf
70 Aannemersbedrijf
Timmerman
Timmerman
Timmerman
Scheepswerf

A.K. Blei
Wed. Appelo
Visscher BV
Mr. H.J. Zomer
J. Estié
J.A. Visscher
J.A. Visscher en Zn. BV
J. Broek
J. de Goede
H. de Goede, vh. J. de Goede
J. Smit
C. Smit, vh. J. Smit
Mevr. A. v.d. Stouwe
K. Appelo
H. Appelo, vh. K. Appelo
Gemeentelijk
D. ter Wee
J. Van Veen
Mevr. Dekker
Mevr. Kl. Kisjes
H. Elbers
H. Corporaal
T. Corporaal, vh H. Corporaal
Gebr. Bloemberg
L. Zeilemaker
L. Zeilemaker
Gebr. Schraa
Gebr. K. en L. Schraa BV
G. Schraa en Zn.
T. van Dijk
B. Boon
Gebr. Boon, vh. B. Boon
Th. Boon, vh. Gebr. Boon
J. Prins